

BASSKITARRIÕPPE AINEKAVA (põhiõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Basskitarriõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli basskitarrieriala põhiõppes. Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – basskitarrimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass);
- 2) vanem aste (5. -7. klass);
- 3) lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv basskitarrieriala põhiõppes on 2 tundi nädalas.

Pillide olemasolu korral on õpilasel võimalik kasutada kooli pille. Vanemates astmetes vajalik isikliku instrumendi olemasolu.

Õppeesmärgid

- 1) muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust;
- 2) basskitarrimängu põhialuste omandamine;
- 3) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 4) analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- 5) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 6) loovuse arendamine;

- 7) rütmitude, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- 8) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine tulenevalt basskitarri tehnilistest võimalustest;
- 9) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 10) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Basskitarri ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust basskitarriõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi basskitarrimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi basskitarriõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb basskitarriõppe kaudu läbi kahe saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Basskitarriõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma basskitarriõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;

- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;
- 7) omab basskitarrimängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma pilli esmaseid hooldusnõudeid.

Õpisisu astmeti

Noorem aste (1.-4.kl)

Nädalas 2 tundi.

Käsitletavat teemad:

- 1) muusika kui kunsti tutvustamine;
- 2) heli, selle kõrgus pikkus, tugevus, tämber; muusikaline helirida;
- 3) noodikiri, noodimärgi elemendid, alteratsiooni märgid, paus, rütm, meetrum, taktimõõt 2, 3 ja 4 peale;
- 4) muusikalise mälu ja kujutlusvõime areng;
- 5) tutvumine basskitarriga ja basskitarrimängu asendiga. Parema ja vasaku käe õige asetus;
- 6) helitekitamise õpetus ja kasutamine;
- 7) diatooniliste helide asukoht kitarril 1. positsioonis;
- 8) aplikatuurimärkide tundmaõppimine (vasaku käe sõrmede tähistus, astmete ja keelte tähistus);
- 9) tutvustada juhuslikke altereeritud helide asukohti 1. positsioonis;
- 10) arpedžo mängimine;
- 11) positsioonimängu selgitamine, tutvumine 2. positsiooniga;
- 12) õppeaja jooksul mängida alguses harjutusi ja kergeid etüüde, veel etüüde gammadele, arpedžodele.

Õppeaastate jooksul 5-6 etüüdi erineva tehnikaga. Paladest alustada lihtsamatega, kasutada rahvaviise; võtta läbi 4-5 pala;

Algastme lõpuks omandada heliredelid: duudid C, G, E, F; mollid a, e ühes oktaavis.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas;
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Algastme lõpetamisel: esinemine 3 erineva palaga.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest basskitarriõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi basskitarriõppe alal ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi basskitarrimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu;
- 5) ainepädevus – kujuneb basskitarrimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab edasiõppimise võimaluse põhiastmes.

Vanem aste (5.-7.kl)

Nädalas 2 tundi.

Põhiastme temaatika:

- 1) muusikalise kujundliku mõtlemise arendamine ja kujutlusvõime rikastamine;
- 2) teoreetiliste teadmiste laiendamine ja praktiliste mänguharjumuste väljakujundamine;
- 3) teoste faktuur, meloodia, saade;
- 4) rütmid: triool, kvartool, sekstool;
- 5) artikulatsiooni täiustamine fraseerimine;
- 6) heliredelite tehniline arendamine; helireale põhinevad arpedžod;
- 7) ansamblimängu arendamine;
- 8) noodilugemise harjumuste täiustamine;

- 9) basskitarriga saatmise täiendamine, iseseisva töö harjumuste juurutamine;
- 10) õppeaja jooksul omandada tüüpeliiredelid: G ja A mažoorid, e, fis minoorid, kahes oktaavis, uute positsioonide (2-5) õppimine, akordide täiustamine (vähendatud ja septakordid);
- 11) omandada arpedžod;
- 12) erinevate rütmifiguuride arendamine;
- 13) mažoor ja minoor ühel keelel;
- 14) kromaatiline helirida 1. positsioonis;
- 15) „släpi“ tehnikaga lihtrütmi mängimine;
- 16) laadidega tutvumine;
- 17) ansamblimängu kogemuste süvendamine.

Õppeaastal omandada: heliredelid, 4-5 etüüdi erinevale tehnikale ja 4-5 erineva karakteriga pala (sh „släpi“ tehnikaga).

Õpilane peaks olema võimeline esinema vajadusel ka väljaspool kooli toimuvatel üritustel soolopaladega; osa võtma konkurssidest ja festivalidest.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Põhiastme lõpetamisel – taseme esinemine 3 palaga (üks tehniline, polüfoonia, soovitav ka suurvorm).

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhhib õpitegevust; oskab häälestada ja motiveerida õpitegevust basskitarriõppes; on avatud uutele teadmistele ning hindab oma õpitegevust;

- 2) tegevuspädevus – oskab luua tegevuseesmärke ja oskab näha ette oodatavaid tulemusi basskitarrimängu alal; oskab valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suudab tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, oskab kujundada läbi basskitarriõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb basskitarriõppe kaudu alg-, põhi- ja vanemas astmes saavutatud õpitulemuste alusel.